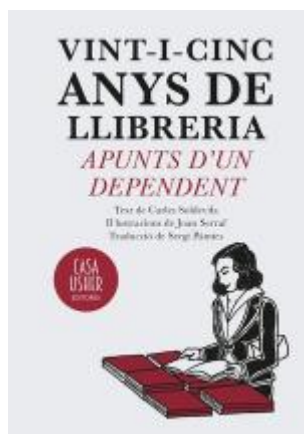

Inici

La Llibreria Catalònia de Marçal Pineda

nuvibo

dv., 18/06/2021 - 08:19

Soldevila, Carles. *Vint-i-cinc anys de llibreria: anotacions d'un dependent*. Trad., Sergi Pàmies; il·lust., Joan Fernández i Serra. Barcelona: Casa Usher, 2020. 96 p. ISBN 978-84-09-25055-4. 14 €.

Casa Usher ha reeditat un dels llibres curiosos de la història llibresca de Barcelona. *Vint-i-cinc anys de llibreria: anotacions d'un dependent*. El llibre es va publicar l'any 1949 per commemorar el vint-i-cinquè aniversari de la Llibreria Catalònia –en aquell moment, Casa del Libro–, originàriament en castellà per exigències del règim de Franco. El llibreter Marçal Pineda (Carles Soldevila) explica en forma de diari personal, les vivències i anècdotes al voltant de la

històrica llibreria.

La traducció al català és a càrrec de Sergi Pàmies, que aconsegueix una lectura àgil, en un català senzill, precís i sense grinyols. També canvia el disseny del llibre i la il·lustració, que en la primera edició commemorativa eren de Josep Narro, amb una coberta de J. Clusellas, i en l'actual, de Casa Usher, tant la coberta com les il·lustracions responen a una estètica més informativa i detallada a cura de Joan Serraf.

Quan s'accedeix al text, el lector observa que el perfil de Carles Soldevila és discret i gairebé frega l'anonimat. Sota la disfressa del llibreter Marçal Pineda, elabora un diari d'intrahistòria local i curiositats al voltant del món de la llibreria. Però fem un petit recés. Quan es funda la Llibreria Catalònia?

Situem-nos a la Plaça Catalunya, any 1924, Dictadura de Primo de Rivera, una plaça quadrada de palmeres amb l'Hotel Colón presidint la cara nord de la Plaça, i al sud, molt abans de la construcció del Banc d'Espanya, just al número 17, la llibreria. Aquest serà el primer local de la Llibreria Catalònia. Una llibreria que innovava amb l'aposta per la visibilitat i consulta de llibres al taulell; els clients, per primera vegada a Barcelona, podien fullejar un llibre i decidir-se si comprar-lo o no. En aquest espai, un inquiet Carles Soldevila dirigirà la influent revista *D'ací i d'allà* i més endavant les publicacions de la llibreria, amb la capdavantera col·lecció «Biblioteca univers». Soldevila viurà en directe i amb intensitat l'evolució de la llibreria en els pròspers anys trenta.

És en aquest context que hi ha moments que Soldevila, disfressat de Pineda, aprofita per desdoblarse i es mostra amb ironia: «I, tanmateix, drets entre els taulells hi ha totes les nits una mica de conversa entre artistes i escriptors. Un dels més assidus és Carles Soldevila, que té la direcció i la redacció del magazín *D'ací i d'allà* al soterrani. Bé: la redacció i la direcció no consisteix en res més que un calaix bocabadat en què deixem la correspondència i les fotografies que es reben del país i de l'estranger. La resta, no sé d'on surt o d'on ho treu, perquè aquí no hi té cap arxiu, ni taula, ni tises, ni pot de pega, ni redactors, ni més revistes que les del dia que venem a la botiga.»

Personatges com Samitier, Margarida Xirgu, Francesc Cambó o Salvador Dalí passen per la llibreria, i Marçal Pineda els dona el seu toc de pebre. També fets externs a la llibreria, com l'actuació de l'Home Mosca a l'edifici del costat és tot un espectacle de primera magnitud, parlem de l'any 1926, en plena transformació de la Plaça Catalunya. La ironia de Soldevila no es manifesta en les opinions del llibreter, que pretén en tot moment ser neutral, sinó en la descripció dels fets que parlen per si mateixos; l'anècdota d'Alfons XIII, en una visita per veure les obres de la Plaça Catalunya, quan semblava que havia d'entrar a la llibreria, però els acompanyants del rei el desvien cap al negoci del costat, la Joieria Cabot. Marçal Pineda no defineix l'interlocutor, deixa que els personatges es retratin per les seves accions i només apunta algun comentari al marge i des de l'angle que li correspon com a llibreter. També narra el trasllat de la Llibreria Catalònia a l'altra banda de la Plaça, a la Ronda Sant Pere, i com millora substancialment la llibreria pel que fa a espai i ubicació, molt a prop de l'Hotel Colón i els espais de tertúlia.

Notem també com Soldevila obvia de tractar fets fonamentals de la cultura catalana com l'aparició del *Diccionari general de la llengua catalana* de Pompeu Fabra, i passa ràpidament per les publicacions en català que protagonitzava la llibreria, recordem que som l'any 1949. El que sí que constitueix tot un document són les vivències intenses de la diada de Sant Jordi, el de 1932 per ser més exactes, el primer que podríem identificar com el precedent del Sant Jordi actual i la sensació de grandiositat, excitació i fatiga per part del llibreter: «Etic baldat, aclaparat, afònic. L'esforç físic ha estat terrible i el moral –haver de respondre vint consultes simultànies, recordar l'emplaçament de milers de títols, calcular descomptes a dojo– no queda enrere. Però l'èxit ho compensa tot.»

El trasllat de la llibreria a la cara nord de la Plaça Catalunya, a la Ronda Sant Pere 3, va fer que guanyés molt d'espai i que amb el temps donés refugi a la Galeria Dalmau, on exposarien obres d'art d'avantguarda de Salvador Dalí, de Joan Miró, de Maruja Mallo... Soldevila aprofita per deixar veure les conviccions de l'escèptic Pineda sobre les avantguardes i els seus protagonistes extravagants, així com l'admiració gens dissimulada per autors «d'abast moral» com André Maurois.

Els robatoris de llibres també són un motiu a tractar; Pineda escriu: «Ens han tornat a robar un parell de llibres ricament enquadernats. Malgrat que acostumem a tenir aquests tresors en una vitrina que es tanca amb clau, es veu que el company que els ha ofert a un client els ha deixat un minut damunt del taulell o que el lladre ha aprofitat un moment propici mentre es desenvolupava la venda.» També, més enllà del cosmos de la llibreria, els problemes que acompanyen la generositat d'un bon lector, com el fet enutjós de prestar llibres que no tornen mai al propietari. «En la meua modèstia, jo també tinc queixes dels amics i parents que demanen que els deixis llibres i no els tornen o els tornen a força de requeriments i

recordatoris, tard i en un estat que hauria d'averkonyir-los però, pel que es veu, no els avergonyeix. Visca la Societat contra el Préstec de Llibres!».

El diari s'encongeix l'any 1936 i Pineda deixa una indignació indefinida davant del conflicte de la Guerra Civil. «Arribo a casa tan avorrit, nerviós i desesperat, que no em queden forces ni humor per anotar ni una línia al meu quadern. Per què? El que penso en exclusiva més val que m'ho calli... i la resta, ja és a tots els pensaments. Quina pena!» Amb una petita anotació de l'any 1937 sobre l'escassetat del paper, passem al 1939: «Avui el vaixell torna a navegar de manera gairebé normal i jo torno a ser el senyor Pineda.» Més anècdotes i reflexions al voltant del llibre amb un punt de transcendència: «El nostre comerç té, en comparació amb els altres, l'al·licient d'estar associat al desenvolupament de la vida espiritual. No és un negoci sense horitzons. Encara que em passi la vida tancat entre les quatre parets de la botiga, no em consumeixo per dintre ni em converteixo en un autòmat.» Tota una declaració de principis sobre les bondats de l'ofici, un ofici que esdevé una oportunitat de cara al creixement personal. El pensament irònic de l'ocult Soldevila en el personatge de Marçal Pineda tanca el diari: «Demanaré que a la meva tomba, per entretenir-me durant l'últim viatge, hi posin un parell d'anuaris bibliogràfics.»

[Jordi Valls](#)

tipus document

[llibres](#)

[Butlletí](#)

Blog de l'Escola de Llibreria 2013-

[Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals – Universitat de Barcelona](#)
[Gremi de LlibreTERS de Catalunya](#)

Segueix-nos també a:

El Blog de l'Escola de Llibreria no subscriu necessàriament les opinions expressades pels autors dels articles.

RSS

Els continguts del blog de l'Escola de Llibreria de la Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuels de Barcelona estan

subjectes a una llicència **BY-NC-ND de CC.**

[Contacte](#)

Tuits de [@EdL_UB](#)

 Escola de Llibreria
@EdL_UB

L'àlbum de les bèsties llibresalrepla.cat/?p=5549 via [@llibresalrepla](#)

L'àlbum de les bèsties

Beatrix Potter (1909) Ja fa diverses setmanes que al Replà recollim, des de diferents g...
llibresalrepla.cat

3m

 Escola de Llibreria

[Incrusta-ho](#)

[Mostra-ho al Twitter](#)

